

3 sorte smolik poznati; če ne, ne bo smolikoviga konja razločil od smèrkoviga (rotziges Pferd), in taka nevednost zna dostikrat silno hude nasledke imeti. Pa tudi med smoliko in smoliko ne bo vedil razločka narediti, in bo takó kužno smoliko zatrosil med druge konje, ki jo nalezejo.

(Konec sledí.)

Kakó bolnike obískati.

Bolnika obiskati je dobro delo. Preden pa k njemu stopiš, se odahni. Če si potèn, se ohladi, če si merzel, se ogrej. Pervo je potrebno, de se te nalezljiva bolezin ne prime, — drugo, de bolnika ne prehladiš. Ne prestraši se ga, ne derži se, kakor de bi mu hitro smèrt oznanil; prijazno ga pobaraj, kakó mu je? Ima nalezljivo bolezin, ne vsedi se mu preblizo — ne v njegovo sapo, ampak k zglavju takó, do v znožje gledaš. Bolnika, ki je na persih bolán, ne izprašuj predolgo; veliko govoriti, mu škodje. Predolgo se pri bolniku ne mudi, de mu boš le za kratek čas, obljubi mu raj, ga večkrat obiskati. Preveč ljudi v sôbo ni dobro na enkrat iti; sopúh prevelik je škodljiv. Priporoči njegovi družini, de zrak v hiši večkrat poboljša, ali de se vsaki dan enmalo oknjo ali vrata odpró, pa takó, de bolnika sapa naravnost ne zadene, — ali de se na razbeljeno železo nekoliko jesiha vlije in ž njim sôba (cimer) pokadí, — ali de se v kuhnji nekoliko brinoviga lésa zažgè, in kader brez dima lepó gorí, ž njim v sôbo gré, de oginj škodljiv zrak posmodí. To naj se stori vsaki dan enkrat. Čist zrak v sôbi bolnika je eno nar boljših zdravil. Škoda, de ga ljudje takó malo porajtajo! Ne le pri bolnikih, tudi pri zdravih bi se imel vsaki dan pozimi sôbni zrak takó čistiti. Nikar naj se prehudo ne kuri.

(Po Blaž. in Než.)

Ne verjemíte sleparjem in sleparícam!

Slišali smo, de se že več časa neka mlada ženska po deželi klati in ubogajme prosi z lažjó, de je v Krašnji po ognji ob vse prišla. Kér nismo od ognja v Krašnji nič slišali, je ta babéla sléparica, kakor se jih več po deželi okoli klati. Naj bi vsak gospodár v bratovšnjo sv. Florijana (asekuracijo) se zapisal, in potem vsaciga taciga berača brez milosti spodil. Le to zamore zanikernike prisiliti, de se z nekterimi krajcarji na léto obvarjejo hude revšine po ognji.

Skythæ, Skuti, Skutje, ali Skutniki, in Skythia, Skutje, Skutija, Skutsko ali Skutno.

Spisal Poženčan.

Lepa hvala vsim gospodam, kí so nam pomen besede „skutnik“ razložili. Po njih razlagi dalje od Skutja govorim.

Greki in za njimi Rimljani so neznane severne ljudstva Skythæ ali Scythæ, in njih dežele Skythia imenovali. Čerka y ali gerško u se je pogosto kot naš u zgovarjala. Neko primorsko mesto v severni Makedonii ali v današnjim Arbanasi piše Strabon Βυλλίς, Ptolemej Bullis; Plini Bullidensis Colonia; Ciceron je bil iz tege imena napravil prilog Buliensis. Κυπρος kaže svoj u latinskim cuprum in v nemškem Kupfer. Loryma, mestice v Karii, od kteriga Tit Livi govori, je pri Melu Larumna imenovano. Možá, od kteriga ima na Italijanskim Capua imé, so Capys

pisali, in se vé de Kapus zgovarjali. Tacih razgledov bi se lahko silno veliko napisalo. Kar so Greki Σκυθῆς ali Latini Scythæ, Scythia pisali, so zgovarjali Skutes Skuta. Ako pregiblivo končnico es ali a opustimo, dobimo Skut, kar je prebivavca Skutske dežele ali pa še morebiti to deželo samo pomenilo, kér je bila skut ali rep dalje naprej od znaniga sveta. To nas pa ne sme zapeljati. de bi mislili: Skutje ali Skutniki so bili vsi slovanskiga naroda; ampak iz tega se le to vidi, de so njih bližnji sosedje Slovani bili, kteri so svojim mejačam slovansko imé dali, kakor so ob Pontu stanujoči Greki svojim sosedam, kteri so polje obdelovali, Γητης rekli, ali kakor Slavjani Teutonam ali Tajčarjem dajemo slovansko imé „Nemci“ brez de bi oni zató Slovani bili. Kér je bila Skutia Grekam odročna in neznana, so jo takó imenovali, kakor so jo ad slovanskih bliže stanujočih sosedov imenovati slišali, in za njimi so Rimljani ravno to imé rabili. Enako Slovani dan današnji za Nemci imenujemo Niederlande, Holand, Norwegen i. t. d.

Ktere ljudstva so pa med Greki in Skuti stanovali? Traki, Ilirci, Muži, Davci ali Daki, Bistrani, ti so Skutam in Skutii imé bili dali. Morebiti še kako drugo priložnost najdem, od téh kaj več povedati; tukaj samo od Skutov in od Skutije kaj več rečem.

Skutija je bila dvojja, azijatska in evropejska. Azijatska Skutija je bila spet dvojja: Skutija unkraj Zimava, in Skutija takraj Zimava (Imaus). Od Imava ali Zimava pravi Plini (lib. 6.) „Imaus accolarum lingua nivosus dicitur“, to je, „Zimav se po besedi ondotnih bivavcov snežen ali snežnik imenuje. Kaj se pa „hima“ ali „zima“ pravi, Slovani vémo.

(Dalje sledí.)

Novičar iz Ljubljane.

Danes teden ob 10. uri dopoldne je podal naš deželni poglavár grof Korinsky patru Benvenutu častno zlato svetinjo, katero so mu Cesar za njegove zasluge podelili. Izbana mestne hiše je bila takó polna ljudi vsih stanov, de se je vse tèrlo; vsak je hotel pričijoč biti slovesnosti ljubljeniga patra, po kteriga so sami knezoškof s kočijo šli in ga po dokončani slovesnosti spet domú spremili. Zbrani so bili tudi njegovi tovarši iz frančiškanskiga samostana, veliko družih duhovnov, in kardelo oficirjev v praznični obleki. V krasnim nagovoru, ki je serca vsih pričijočih živo gani, je razložil deželni poglavár mnogoverstne zasluge poslavljeniga patra, in ga potem ovenčal s svetinjo. Zdej poprime Benvenut besedo, se zahvali za veliko čast, ki se je njemu in po njem tudi celimu samostanu zgodila, in réče, de mu je to počastenje le spomín dopolnjenih dolžnost, ki ga bo vse njegove žive dni opominjal, v blagor človeštva neutrudljivo delati. Ko s temi besedami svoj govor sklene, mu je zadonélo od vsih strani trikrat ponovljeni klic „živijo“. De bi pač zasluženi gospod veliko veliko lét zdrav in vesel v naši sredi vžival spomín tega dneva! Kolikor je nam znano, je gosp. pater Benvenut prvi, ki je v samostanu Krajnskih Frančiškanov tako počastenje prejel. — Légar v Ljubljani še zmiraj ni prejenjal; umerl je unidan častí vredni Št. Jakobški kaplan gosp. Pegam; še poprej spoštovani c. k. stotnik Schwarzenberg, kí je tudi v svojim poklicu to bolezin nalezal. — Z veseljem smo zvedili, de je naš deželni poglavár na vojno ministerstvo na Dunaj po zdravnike za vojaško bolnišnico pisal, kér mestni zdravniki niso v stanu vsimu zadostiti. — V saboto je obiskal deželni poglavár Ljubljanski muzeum in staniše zgodovinske družbe; in